

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Частина 1

**Полтава
2021**

**Вищий навчальний заклад Укоопспілки
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»
(ПУЕТ)**

ЗБІРНИК НАУКОВИХ СТАТЕЙ МАГІСТРІВ

Частина 1

**Полтава
ПУЕТ
2021**

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)
3-41

Друкується відповідно до Наказу по університету № 140-Н від 25 серпня 2021 р.

Редакційна колегія:

Головний редактор – **О. О. Нестуля**, д. і. н., професор, ректор Вищого навчального закладу Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі» (ПУЕТ).

Заступник головного редактора – **О. В. Манжура**, д. е. н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ПУЕТ.

Відповідальний секретар – **Н. М. Бобух**, д. філол. н., професор, завідувач кафедри української, іноземних мов та перекладу ПУЕТ.

Відповідальний редактор:

А. С. Ткаченко, к. т. н., директор Навчально-наукового інституту денної освіти ПУЕТ.

Члени редакційної колегії:

Л. М. Шимановська-Діаніч, д. е. н., професор, завідувач кафедри менеджменту ПУЕТ;

Т. В. Онішко, д. і. н., професор, завідувач сектору документознавства та інформаційної діяльності в економічних системах кафедри менеджменту ПУЕТ;

Л. С. Франко, ст. викладач, завідувач кафедри міжнародної економіки та міжнародних економічних відносин ПУЕТ;

М. Є. Розоза, д. е. н., професор, завідувач кафедри економічної кібернетики, бізнес-економіки та інформаційних систем ПУЕТ;

Т. А. Костишина, д. е. н., професор, завідувач кафедри управління персоналом, економіки праці та економічної теорії ПУЕТ;

Г. В. Лаврик, д. ю. н., професор, завідувач кафедри правознавства ПУЕТ;

О. В. Ольховська, к. ф.-м. н., завідувач кафедри комп'ютерних наук та інформаційних технологій ПУЕТ;

О. В. Яріш, к. е. н., доцент, завідувач кафедри фінансів та банківської справи ПУЕТ;

А. І. Мілька, к. е. н., доцент, завідувач кафедри бухгалтерського обліку і аудиту ПУЕТ;

Н. В. Карпенко, д. е. н., професор, завідувач кафедри маркетингу ПУЕТ;

Г. О. Бірта, д. с.-г. н., професор, завідувач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи ПУЕТ;

Г. П. Хомич, д. т. н., професор, завідувач кафедри технологій харчових виробництв і ресторанного господарства ПУЕТ;

Т. В. Капліна, д. т. н., професор, завідувач кафедри готельно-ресторанної та курортної справи ПУЕТ;

Г. П. Скляр, д. е. н., професор, завідувач кафедри туристичного та готельного бізнесу ПУЕТ;

І. М. Петренко, д. і. н., професор, завідувач кафедри педагогіки та суспільних наук ПУЕТ.

Збірник наукових статей магістрів. Навчально-науковий
3-41 інститут денної освіти : у 2 ч. – Полтава : ПУЕТ, 2021. – Ч. 1. –
334 с.

ISBN 978-966-184-417-8

У збірнику представлено результати наукових досліджень магістрів спеціальностей: Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Готельно-ресторанна справа; Харчові технології; Освітні педагогічні науки; Облік і оподаткування; Менеджмент; Інформаційна, бібліотечна та архівна справа; Публічне управління та адміністрування; Комп'ютерні науки; Філологія; Фінанси, банківська справа та страхування; Економіка; Підприємництво, торгівля та біржова діяльність; Товарознавство та експертиза в митній справі; Маркетинг.

УДК 339.1+640+664+37+657+005+004+80(062.552)

Матеріали друкуються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПУЕТ заборонено

© Вищий навчальний заклад Укоопспілки «Полтавський університет економіки і торгівлі», 2021
ISBN 978-966-184-417-8

ЗМІСТ

Частина 1

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

Освітня програма «Товарознавство та експертиза в митній справі»

Олійник Ю. С., Кириченко О. В. Екологічні
аспекти виготовлення новітніх штучних волокон..... 14

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННА СПРАВА

Освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

Бут С. О., Капліна Т. В. Інноваційна
стратегія підприємств готельного і ресторанного
господарства – шлях до ефективного розвитку..... 18

Гаращенко Б. В., Столярчук В. М. Сучасний
стан готельного господарства Полтавської області 23

Гордієнко Д. О., Капліна А. С. Підвищення ефективності
функціонування підприємств готельного господарства 28

Горішній І. О., Капліна Т. В. Інтернет-маркетинг
як засіб просування послуг підприємств
готельно-ресторанного бізнесу 33

Грицаєнко А. І., Капліна Т. В. Тренінгові програми
як засіб підвищення продуктивності персоналу
готельних підприємств..... 39

Zhezherya A. I., Volodko O. V. Promising innovative
technologies for implementation in hotel
«Guest house» Kharkiv 46

Крамаренко В. С., Карпенко В. Д. Розробка та
впровадження стандартів обслуговування для
закладу ресторанного господарства при готелі 50

Корнієнко О. А., Миронов Д. А. Сучасні комп'ютерні
технології в організації роботи засобів розміщення 53

Список використаних джерел

1. Інноваційні технології в готельному господарстві: основи теорії : навч. посіб. / Т. В. Капліна, В. М. Столярчук, Л. П. Малюк, А. С. Капліна. – Полтава : ПУЕТ, 2018. – 357 с.
2. Пятницька Г. Інноваційний потенціал розвитку підприємств ресторанного господарства України / Пятницька Г., Григоренко О., Найдюк В. // Товари і ринки. КНТЕУ. – 2013. – № 2. – С. 29–43.
3. Робот для монотонной работы в гостинице [Електронний ресурс]. URL: <http://prohotelia.com.ua/2010/04/robotictowelfolding/> (дата звернення 10.09.21).
4. Как сканировать Qr-код для заказа? [Електронний ресурс]. URL: <https://me-menu.ru/ua/blog/kak-skanirivat-kod-v-cafe-dla-zakaza> (дата звернення: 15.10.21).
5. Чек-лист возможностей для ресторанного бизнеса. Justo [Електронний ресурс]. URL: <https://justo.com.ua/chek-list-vozmozhnostej-clubhouse-dlya-restorannogo-biznesa.html> (дата звернення: 26.10.21).

УДК 338.46:640.4

СУЧАСНИЙ СТАН ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА ПОЛТАВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Б. В. Гаращенко, *магістр спеціальності Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»*

В. М. Столярчук, *к. т. н., доцент – науковий керівник*

Анотація. У статті проаналізовано сучасний стан готельного господарства в Полтавській області. Готельне господарство є одним з основних факторів формування потужної туристичної індустрії регіону, інструментом збільшення внутрішніх та міжнародних туристичних потоків, складовою туристичного іміджу Полтавської області. Ефективне функціонування готельної індустрії сприятиме підвищенню результативності трансформаційних змін регіональної економіки, диверсифікації існуючого потенціалу. Пріоритетними завданнями підприємств готельного сектору є удосконалення системи якості надання послуг, формування клієнторієнтованого сервісу, оновлення матеріально-технічної бази, імплементація міжнародних стандартів обслуго-

вування, використання інноваційних форм організації готельного бізнесу в регіоні.

Ключові слова: готельне господарство, конкурентоспроможність, споживач, засіб розміщення, інноваційні технології.

Annotation. The article analyzes the current state of the hotel industry in Poltava region. The hotel industry is one of the main factors in the formation of a powerful tourism industry in the region, a tool to increase domestic and international tourist flows, a component of the tourist image of Poltava region. The effective functioning of the hotel industry will help increase the effectiveness of transformational changes in the regional economy, diversification of existing potential.

The priority tasks of the enterprises of the hotel sector are to improve the quality system of service provision, to form a customer-oriented service, to update the material and technical base, to implement international service standards, to use innovative forms of hotel business organization in the region.

Key words: hotel industry, competitiveness, consumer, accommodation facility, innovative technologies

Постановка проблеми. В теперішній час готельний бізнес виступає як самостійний сектор економіки Полтавської області та перебуває на стадії свого становлення. Комплексність готельного господарства дозволяє розглядати його ефективне функціонування як чинник розвитку не тільки туризму регіону, а й регіональної економіки в цілому.

Аналіз основних досліджень. Теоретичну та інформаційну базу дослідження готельної індустрії та сучасних тенденцій її регіонального розвитку складають роботи таких відомих вітчизняних та зарубіжних учених: Г. Круль, М. Мальської, О. Розметової, В. Федорченко, А. Парфіненка, П. Подлепіної, Н. Данько, О. Любіцевої, С. Юрченко, С. Байлика, Х. Роглева, Т. Сокол, С. Грабовенської, Є. Джанджугазової, Дж. Уокера та ін., а також аналітичні огляди, статистичні звіти регіональних профільних організацій, органів місцевого самоврядування, органів державної статистики тощо [1–3]. Беручи до уваги фрагментарність дослідження індустрії гостинності на регіональному

рівні [2–3], пошук шляхів вдосконалення діяльності підприємств готельної індустрії в Полтавській області є важливим та стратегічним завданням, виконання якого сприятиме підвищенню якості життя населення, конкурентоспроможності та рівня соціально-економічного розвитку регіону.

Формування мети. Виявлення проблем та перспективних напрямків розвитку готельного господарства в Полтавській області.

Виклад основного матеріалу дослідження. Полтавська область є досить привабливим туристичним регіоном. Цьому сприяють її вдале географічне положення, кліматичні умови, густа мережа річок, чисельні водні об'єкти разом з естетичними краєвидами, джерела мінеральних вод та лікувальних грязей, багата історико-культурна спадщина, кваліфіковані кадри та відносно сформована туристична інфраструктура.

Так, згідно з інформацією Департаменту культури і туризму Полтавської обласної державної адміністрації [4], в області налічується 79 готелів різного рівня комфортності. Номерний фонд готельних підприємств складає 900 номерів. Ще близько 3 500 місць, за оцінками експертів, можуть запропонувати для розміщення туристів власники приватного житла, однак наймання квартир у таких власників відбувається, як правило, без оформлення відповідних документів, обліку споживачів послуг та сплати податків (зокрема, туристичного збору). Готелі міста переважно розташовані у центральній його частині вздовж вулиці Соборності та вздовж міжнародної траси Київ – Харків – Довжанський. Враховуючи розташування основних туристичних локацій та знаходження Полтави на перетині автомобільних шляхів таке розташування є логічним.

Характеризуючи структуру готелів Полтавського регіону за категоріями, слід зазначити, що в області немає 5-зіркових готелів. На 4-зіркові готелі припадає 5,2 % від загальної кількості готелів, друге місце посідають 3-зіркові готелі – 9,3 %, на 2-зіркові та 1-зіркові припадає 13,5 % і 15 % відповідно. 57 % готелів Полтавщини взагалі не мають категорії [5]. В Полтавському регіоні сучасні готельні підприємства мають типову структуру

послуг, низьку спеціалізацію. Попит на готельні послуги в області залишається не дуже високим, в порівнянні з іншими регіонами країни, основна частина підприємств збиткові, продуктивність праці на одного працюючого низька. На роботу готелів негативно вплинуло те, що в обласному центрі вже широко поширився бізнес добової оренди квартир. Для підвищення ефективності функціонування готельної індустрії Полтавського регіону та міста Полтава пропонуються наступні заходи [1–3, 6]:

- створення сприятливого інвестиційного клімату в галузі (проведення виставок, бізнес-форумів, конгресів, ділових кіл, науково-практичних конференцій, семінарів та ін.), що активізує залучення інвестицій для модернізації існуючого готельного фонду регіону, що сприятиме підвищенню якості послуг, залученню не тільки внутрішніх, а й іноземних туристів;

- розробка науково-методичних положень щодо розвитку сегменту соціальних готелів, спрямованих на формування сукупності колективних засобів розміщення, доступних для туристів всіх категорій населення;

- забезпечення перегляду законодавчих і нормативних актів, які регламентують діяльність у готельному бізнесі, з урахуванням міжнародних норм, прискорення процесу становлення оновленої нормативно-правової бази, і як наслідок, посилення інтеграції готельного комплексу регіону як до національного, так і міжнародного туристичного ринку;

- впровадження проектів розвитку готелів за участю міжнародних операторів, оскільки якісне управління готельним комплексом є важливим фактором його успішної діяльності, а міжнародні мережі є носіями високих стандартів сервісу;

- удосконалення транспортної інфраструктури, сегменту транзитних готелів з метою активізації туристично-екскурсійної діяльності в Полтавському регіоні;

- сприяння популяризації готельного продукту регіону шляхом використання різних засобів інформації, а саме виготовлення промоційних відеороликів про регіон, друк рекламно-інформаційних матеріалів про туристичний потенціал міста та ін.;

- створення потужного туристичного іміджу регіону в поєднанні з готельним господарством, наприклад, створення так званих концептуальних готелів, що містять виразну тематичну складову;

- створення нових типів туристично-рекреаційних територій (наприклад, тематичних парків), сприяння активному розвитку внутрішнього туризму;

- відкриття туристично-інформаційних пунктів в Європі для залучення більшої кількості потенційних туристів;

- активне впровадження інноваційних технологій у діяльність готельних підприємств;

- використання інноваційних підходів до регіонального розвитку готельного господарства з використанням нових форм та методів управління, а саме кластеризація галузі.

Саме кластери в індустрії гостинності регіону на основі інтегрованої взаємодії муніципального управління, готельних підприємств, інших підприємств сфери послуг, науково-дослідних установ, освітніх закладів найбільш ефективно сприяють реалізації ефекту синергії та формують взаємовигідне державно-приватне партнерство.

Висновки. Отже, за умови ефективної адаптації світових змін, інтенсифікації оновлення матеріально-технічної бази, трансформації системи цінностей готельних підприємств у бік клієнторієнтованого високоякісного сервісу на основі міжнародних стандартів обслуговування, Полтавський регіон має значні шанси посісти достойне місце на туристичній карті України та світу. Тому, удосконалення існуючих засобів розміщення за рахунок інноваційних технологій та проектування нових висококіркових готелів є актуальним питанням для регіону.

Список використаних джерел

1. Рогоза М. Є., Столярчук В. М. Удосконалення інфраструктури об'єктів розміщення туристів в Україні [Електронний ресурс] / Вісник Київського національного університету імені Тараса

- Шевченка. – № 4(205), 2019. – С. 26–33. URL: <https://doi.org/10.17721/1728-2667.2019/205-4/4/>
- Rogoza M. and Stolyarchuk V. Achievements and Limits of Development of Tourism and Hospitality: Evidence from Ukraine / Tourismis Gesellschaftsrechtliche Transformationen von wirtschaftlichen Systemen in den Zeiten der Neo-Industrialisierung : Collective monograph. Verlag SWG imex GmbH, Nuremberg, Germany, 2020. – P. 475–482.
 - Stolyarchuk V. Approach to innovative management of contemporary accommodation enterprise / Problems and prospects of implementation of innovative research results: collection of scientific papers «ΛΟΓΟΣ» (Vol. 1), 2019. Valletta, Republic of Malta: ESPlatform NGO. P. 7–8.
 - Статистичний щорічник Полтавської області /Головне управління статистики у Полтавській області [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.pl.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 21.10.21). – Назва з екрана.
 - Стратегія розвитку туризму та курортів у Полтавській області на 2019–2029 роки [Електронний ресурс]. – URL: <http://poltava-tour.gov.ua/advert/obgovorennya-proektu-strategiyi-rozvitku-turizmu-ta-kurortiv-u-poltavskiyoblasti-na-2019-2029> (дата звернення: 06.10.21). – Назва з екрана.
 - Інноваційні впровадження та їх вплив на підприємства готельного господарства [Електронний ресурс]. – URL: https://tourlib.net/statti_ukr/kravec.htm (дата звернення: 21.10.21). – Назва з екрана.

УДК 640.4:005.336.1

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ ГОТЕЛЬНОГО ГОСПОДАРСТВА

Д. О. Гордієнко, магістр спеціальності 241 Готельно-ресторанна справа освітня програма «Готельно-ресторанна справа»

А. С. Капліна, к. е. н., доцент кафедри готельно-ресторанної та курортної справи

Анотація. Розглянуто сутність економічної категорії «ефективність», обґрунтовано методичний підхід до забезпечення ефективності функціонування підприємств готельного господарства з урахуванням оцінки їх конкурентоспроможності в